

Sygn. akt I PK 198/09

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa S. P.

przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia Oddziałowi Wojewódzkiemu w K.

o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, przywrócenie do pracy ,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 stycznia 2010 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 4 czerwca 2009 r.,

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 czerwca 2009 r., Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. po rozpoznaniu sprawy z powództwa S. P. przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia Oddziałowi Wojewódzkiemu w K. o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy i przywrócenie do pracy, wskutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego -Sądu Pracy w K. z dnia 2 października 2008 r.: 1) zmienił punkt 4 wyroku Sądu Rejonowego w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego - zamiast orzeczonej przez Sąd Rejonowy kwoty 1.860 zł; 2) oddalił apelację w pozostałej części (czyli w części skierowanej przeciwko orzeczeniu o przywróceniu powoda do pracy u pozwanego na poprzednich warunkach pracy i płacy oraz zasądzeniu od pozwanego na rzecz powoda kwoty

23.458,56 zł tytułem wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy pod warunkiem jej podjęcia w terminie 7 dni od przywrócenia do pracy) oraz 3) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego postępowaniu odwoławczym.

Pozwany w dniu 25 września 2009 r. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając go w części w zakresie punktu 2 (oddalającego apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego) i wnosząc o uchylenie wyroku w tej części oraz o przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania. Od skargi została uiszczona - bez wezwania - opłata podstawowa w kwocie 30 zł, zaś skarżący określił wartość przedmiotu „sporu” na kwotę 23.458,56 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.), w sprawach z zakresu prawa pracy od skargi kasacyjnej pobiera się - co do zasady - opłatę podstawową w kwocie 30 zł. Jednakże w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 zł, skarga podlega opłacie stosunkowej liczonej od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Wprawdzie pozwany określił w skardze wartość przedmiotu „sporu” na kwotę 23.458,56 zł (i dlatego uiszczył opłatę podstawową 30 zł), jednak jest to w sposób oczywisty nieprawidłowe. Już ze wstępnej analizy akt sprawy wynika, że w skardze kasacyjnej nie podano rzeczywistej wartości przedmiotu zaskarżenia (ani też wartości przedmiotu sporu). W apelacji, którą pozwany wniósł od całości wyroku Sądu Rejonowego wartość przedmiotu zaskarżenia została pierwotnie określona na kwotę 93.840 zł. Na wezwanie Sądu pozwany sprecyzował zakres zaskarżenia apelacyjnego i określił jego wartość na kwotę 117.298,56 zł. Ta kwota wynikała stąd, że powód objął pozwem dwa roszczenia: pierwsze - o przywrócenie do pracy (co do którego wartość przedmiotu sporu ustalona według art. 23¹ k.p.c. wynosiła 93.840 zł) i drugie - o zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy (co do którego wartość przedmiotu sporu wynosiła 23.458,56 zł). Stąd też wartość przedmiotu sporu w sprawie (po zsumowaniu wartości poszczególnych roszczeń na podstawie art. 21 k.p.c.) bez wątpienia przekraczała kwotę 50.000 zł. W tej sytuacji

pozwany był zobowiązany do uiszczenia od skargi kasacyjnej opłaty stosunkowej zamiast opłaty podstawowej.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że rodzaj opłaty od skargi kasacyjnej (podstawowa, czy stosunkowa) w sprawach z zakresu prawa pracy zależy od wartości przedmiotu sporu, a nie od wartości przedmiotu zaskarżenia - art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (postanowienia z dnia 15 listopada 2006 r., II PZ 34/06, OSNP 2007 nr 19-20, poz. 282; z dnia 23 listopada 2006 r., II PZ 43/06, OSNP 2007 nr 23-24, poz. 353; z dnia 18 czerwca 2007 r., II PZ 22/07, LEX nr 515409; z dnia 19 lipca 2007 r., I PZ 11/07, OSNP 2008 nr 19-20, poz. 292; z dnia 8 stycznia 2008 r., I PK 221/07, LEX nr 442735 oraz z dnia 29 stycznia 2008 r., I PK 239/07, LEX nr 448211). Zatem w sprawie z zakresu prawa pracy z powództwa pracownika, w której wartość przedmiotu sporu przekracza 50.000 zł, od skargi kasacyjnej pozwanego pracodawcy, w przypadku gdy wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa od tej kwoty, pobiera się opłatę stosunkową obliczoną od wartości przedmiotu zaskarżenia (uchwały z dnia 11 września 2007 r., II PZP 5/07, OSNP 2008 nr 1-2, poz. 2 oraz z dnia 5 grudnia 2007 r., II PZP 6/07, OSNP 2008 nr 7-8, poz. 89). Ponieważ wartość przedmiotu sporu w rozpoznawanej sprawie przewyższała kwotę 50.000 zł, to skarga kasacyjna pozwanego powinna być opłacona opłatą stosunkową od wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia, czyli od kwoty 23.458,56 zł (pomijając, że to wskazanie było nieprawidłowe). W każdym razie uiszczenie opłaty podstawowej w kwocie 30 zł oznacza nienależyte opłacenie skargi kasacyjnej pozwanego (por. postanowienie z dnia 18 marca 2008 r., II PZ 1/08, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 147), a skarga kasacyjna strony reprezentowanej przez radcę prawnego (adwokata), złożona w sprawie z zakresu prawa pracy, w której wartość przedmiotu sporu przewyższa 50.000 zł, jeżeli uiszczono od niej opłatę podstawową, podlega odrzuceniu na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. w związku z art. 35 ust. 1 zdanie drugie ustawy o kosztach sądowych, choćby wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekraczała kwoty 50.000 zł (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r., I PK 283/06, niepublikowane).

W rozpoznawanej sprawie występują jednak istotne problemy prawne związane z tym, że skarga kasacyjna pozwanego została wniesiona w dniu 25

września 2009 r., a więc po wejściu w życie (z dniem 1 lipca 2009 r.) ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 234, poz. 1571). Ustawą tą między innymi został uchylony (z dniem 1 lipca 2009 r.) art. 130² § 3 k.p.c. Jednakże według art. 8 ust. 1 ustawy nowelizującej, jej przepisy „stosuje się do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie” (z zastrzeżeniem ust. 2-5, które nie dotyczą uchylecia art. 130² § 3 k.p.c.). Jest to przepis oznaczający dalsze działanie przepisów dotychczasowych (uchylonych), co w konkretnym przypadku oznacza, że stan prawny powstały wskutek uchylecia art. 130² § 3 k.p.c. ma zastosowanie w "postępowaniach wszczętych" po 1 lipca 2009 r. lub odwrotnie, że uchylony art. 130² § 3 k.p.c. ma w dalszym ciągu zastosowanie "do postępowań wszczętych" przed tym dniem (por. pkt III.5 uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 maja 2009 r., P 87/08, Dz.U. Nr 91, poz. 751; OTK-A 2009 nr 5, poz. 72). Nie budzi wątpliwości, że do zwykłych środków zaskarżenia (w toku instancji, np. do apelacji) wniesionych w postępowaniu wszczętym (pozwem lub innym pismem inicjującym postępowanie cywilne) do 1 lipca 2009 r., to jest do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, stosuje się art. 130² § 3 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed jego uchyleciem na mocy art. 1 ust. 1 pkt 3 tej ustawy (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2009 r., II PZ 22/09 oraz z dnia 10 grudnia 2009 r., III CZ 59/09, niepublikowane). Oceny wymaga natomiast, czy taka zasada odnosi się do skargi kasacyjnej jako środka zaskarżenia poza tokiem instancji (od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji).

Podobny problem wystąpił ostatnio w związku z uchyleciem art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, z którego wynikało, że opłatę podstawową pobiera się także od podlegających opłacie pism wnoszonych przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych przez sąd. Przepis ten został uchylony ustawą z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2007 r. Nr 21, poz. 123), która weszła w życie 10 marca 2007 r., jednakże - zgodnie z jej art. 2 - do spraw „wszczętych przed dniem jej wejścia w życie” stosowało się przepisy dotychczasowe. W jednolitym orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało przyjęte, że

w sprawie wszczętej przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej (a nawet przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), środek zaskarżenia wniesiony po dniu 10 marca 2007 r. przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych w całości podlega opłacie podstawowej określonej w art. 14 ust. 2 i art. 100 ust. 2 ustawy o kosztach w brzmieniu obowiązującym do tego dnia (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 48/08, OSNC 2009 nr 7-8, poz. 102, choć „motywy, którymi kierował się ustawodawca, wprowadzając tego rodzaju regulację przejściową można uznać za wątpliwe z punktu widzenia racjonalności”). Taką też wykładnię stosował jednolicie Sąd Najwyższy do skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 2 sierpnia 2007 r., V CZ 70/07; z dnia 2 sierpnia 2007 r., V CZ 78/07; z dnia 9 listopada 2007 r., V CZ 98/07, niepublikowane oraz z dnia 24 października 2007 r., IV CZ 75/07, LEX nr 512974 i z dnia 8 sierpnia 2008 r., V CZ 52/08, LEX nr 508808, którymi oddalono zażalenia na postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej, a także postanowienie z dnia 20 grudnia 2007 r., V CSK 454/07, którym Sąd Najwyższy odrzucił skargę). W postanowieniu z dnia 3 lipca 2007 r., I UZ 18/07 (OSNP 2008 nr 19-20, poz. 302) Sąd Najwyższy przyjął, że do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 2 tej ustawy, a przez wszczęcie sprawy nie może być rozumiane wniesienie skargi kasacyjnej. Skarga wniesiona po wejściu w życie ustawy w sprawach wszczętych przed tą datą podlega opłacie według dotychczasowych zasad. W uzasadnieniu tego postanowienia wywiedziono w szczególności, że przez wszczęcie sprawy należy rozumieć (w tym przypadku) wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego, natomiast wniesienie skargi kasacyjnej nie może być uznane za „wszczęcie sprawy”. Skarga kasacyjna, aczkolwiek przysługuje od prawomocnego orzeczenia, należy do środków zaskarżenia i może prowadzić do wzruszenia prawomocnego orzeczenia. Postępowanie kasacyjne stanowi zatem kontynuację postępowania „w sprawie”.

Wskazane orzeczenia zapadły jednak przed podjęciem (w każdym razie bez uwzględnienia w przypadku postanowienia z dnia 8 sierpnia 2008 r., V CZ 52/08) uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC

2008 nr 11, poz. 122), mającej moc zasady prawnej. Zgodnie z tą uchwałą, zwolnienie strony od kosztów sądowych w sprawie, przyznane w postępowaniu przed sądem powszechnym, nie obejmuje postępowania kasacyjnego, a pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z samego prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym. Wykładnia ta została między innymi wyprowadzona z przyjęcia, że przez „sprawę” w znaczeniu technicznoprosesowym należy rozumieć - jak powszechnie przyjmuje się w nauce prawa - zespół czynności procesowych stron i sądu rozpoczętych wniesieniem pozwu (wniosku), podejmowanych w celu merytorycznego rozstrzygnięcia o zasadności żądania objętego treścią pozwu (wniosku), a więc w zasadzie zakończonych wydaniem prawomocnego wyroku (postanowienia co do istoty sprawy). Należy więc przyjąć zasadę, że pojęcie sprawy jako zespołu czynności procesowych stron i sądu rozciąga się między wniesieniem pozwu (wniosku) a uprawomocnieniem się orzeczenia co do istoty lub w inny sposób kończącego postępowanie, a nie jest nim objęte postępowanie ze skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia orzeczenia prawomocnego, wnoszonym poza tokiem instancji.

Z odwołaniem się do tej uchwały, w postanowieniach z dnia 3 lutego 2010 r., II CZ 79/09 oraz II CZ 91/09 (niepublikowane) Sąd Najwyższy przyjął, że do skarg kasacyjnych wniesionych po dniu 1 lipca 2009 r. nie ma zastosowania uchylony art. 130² § 3 k.p.c. W uzasadnieniach tych postanowień wywiedziono w szczególności, że postępowanie kasacyjne nie jest kolejnym etapem postępowania wszczętego przed sądem pierwszej instancji. Ze względu na odrębny i samodzielny charakter tego postępowania wniesienie skargi kasacyjnej wszczyna nową sprawę, a w postępowaniu nią wywołanym nie wszystkie reguły procesowe obowiązujące dotychczas mają zastosowanie. Postępowanie kasacyjne zatem, wszczęte wniesieniem skargi kasacyjnej począwszy od dnia 1 lipca 2009 r., jest w rozumieniu ustawy zmieniającej „postępowaniem wszczętym po dniu wejścia w życie ustawy”.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę tego poglądu nie podziela. Przede wszystkim we wskazanej uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, pojęcie „sprawy” odniesiono wyłącznie (wyraźnie) do treści art. 91 i art. 117 § 4 k.p.c. oraz art. 105 ustawy o kosztach w

sprawach cywilnych i do „celu zwolnienia od kosztów sądowych udzielonego stronie w fazie rozpoznawczej oraz wyczerpania kompetencji pełnomocnika procesowego strony”. Przedstawionej definicji pojęcia „sprawa” (cywilna) nie można więc nadać uniwersalnego charakteru (w odniesieniu do wszystkich przepisów, czy instytucji procedury cywilnej). Przede wszystkim jednak w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego nie użyto sformułowania, że uchylony art. 130² § 3 k.p.c. stosuje się w dalszym ciągu w „sprawach” wszczętych przed tym uchYLENIEM. Przepis ten stosuje się dalej w „postępowaniach” (cywilnych) wszczętych przed jego uchYLENIEM. Zgodnie z art. 1 k.p.c., Kodeks normuje zaś „postępowanie” w sprawach cywilnych, a przepisy działu Va Kodeksu (Skarga kasacyjna) są zamieszczone w Części pierwszej (Postępowanie rozpoznawcze) Księgi pierwszej (Proces) Tytule VI zatytułowanym „Postępowanie”. Oznacza to, że po wniesieniu skargi kasacyjnej toczy się postępowanie kasacyjne będące częścią postępowania rozpoznawczego w sprawie cywilnej. Za wszczęcie postępowania w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r., w którym zostaje wniesiona skarga kasacyjna, należy więc uznać wszczęcie postępowania rozpoznawczego, czyli wniesienie pozwu (innego pisma inicjującego postępowanie cywilne). Oznacza to, że jeżeli pozew (inne pismo inicjujące postępowanie cywilne) został wniesiony przed dniem 1 lipca 2009 r., to uchylony art. 130² § 3 k.p.c. ma zastosowanie do skargi kasacyjnej złożonej po tym dniu (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2010 r., II UZ 48/09, niepublikowane).

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę uważa nadto, że wola (cel, zamiar) ustawodawcy usunięcia normy prawa procesowego prowadzącej się do sankcji odrzucenia *a limine* nienależycie opłaconej skargi kasacyjnej wniesionej przez zawodowego pełnomocnika nie został zrealizowany. Taką wolę ustawodawcy należy przyjąć (por. przebieg procesu legislacyjnego przedstawiony w uzasadnieniach wyroków Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 maja 2009 r., P 87/08 oraz z dnia 14 września 2009 r., SK 47/07, Dz.U. Nr 156, poz. 1239; OTK-A 2009 nr 8, poz. 122, a także stenogram z 22 posiedzenia Senatu RP - <http://www.senat.gov.pl/k7/dok/sten/022/22spr.pdf> i zapis stenograficzny ze wspólnego posiedzenia Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisji

Ustawodawczej Senatu w dniu 20 listopada 2008 r. - <http://www.senat.gov.pl/k7/kom/kpcp/2008/063pcp.htm>), ale jej wdrożenie nie mogło polegać wyłącznie na uchyleniu art. 130² § 3 k.p.c., gdyż norma w nim zawarta - co do skargi kasacyjnej - wynika również z innych przepisów, które nie zostały zmienione.

Zgodnie z art. 126² § 1 k.p.c., sąd nie podejmie żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie została uiszczona należna opłata. Według ogólnej zasady określonej w art. 130 § 1 k.p.c. w sytuacji, gdy od pisma procesowego nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę do opłacenia pisma w terminie 7 dni pod rygorem jego zwrotu. Ta reguła ulega modyfikacji w art. 130² § 1 k.p.c., zgodnie z którym pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. Przy wniesieniu pisma procesowego przez zawodowego pełnomocnika obowiązuje więc zasada samoobliczania i uiszczania bez wezwania należnych opłat sądowych określonych w wysokości stałej lub stosunkowej (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., III CZ 23/07 i z dnia 21 czerwca 2007 r., IV CZ 26/07, niepublikowane). Przepis art. 130² § 1 k.p.c. obejmuje wszystkie pisma procesowe, a więc także środki odwoławcze i środki zaskarżenia, jednakże co do środków zaskarżenia wymienionych w art. 130² § 3 k.p.c. nie miał zastosowania, co dotyczy też sankcji ich zwrotu, z możliwością uiszczenia opłaty w terminie i na zasadach określonych w art. 130² § 2 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2006 r., III CZ 35/06, LexPolonica nr 1916144; z dnia 27 kwietnia 2007 r., I CZ 20/07, LEX nr 319607 oraz z dnia 4 czerwca 2009 r., III CZ 21/09, niepublikowane). Po uchyleniu art. 130² § 3 k.p.c. skarga kasacyjna (jak każde pismo procesowe) jest niewątpliwie objęta hipotezą art. 130² § 1 k.p.c., obowiązuje więc do niej zasada samoobliczania i uiszczania bez wezwania należnej opłaty sądowej (tak trafnie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2008 r., II CZ 101/08 oraz z dnia 15 stycznia 2010 r., I CZ 100/09, niepublikowane). W razie naruszenia tej reguły nie ma jednak zastosowania skutek z art. 130² § 1 i 2 k.p.c., ale też nie występuje w tym zakresie

luka prawna (tak zostało przyjęte w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2010 r., II CZ 79/09 oraz II CZ 91/09, niepublikowane). Skutek wniesienia nieopłaconej skargi kasacyjnej wynika bowiem z art. 398⁶ § 2 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Skutkiem wniesienia „nieopłaconej” skargi kasacyjnej jest więc jej odrzucenie. Z wykładni językowo-logicznej tego przepisu wynika przy tym, że odrzucenie nieopłaconej skargi kasacyjnej następuje bez wezwania do usunięcia tego braku. Rozróżnia on bowiem odrzucenie skargi kasacyjnej, której braków nie usunięto w terminie, od jej odrzucenia w pozostałych wymienionych przypadkach - a więc bez wezwania do usunięcia braków - w tym w razie wniesienia nieopłaconej skargi. Przy uwzględnieniu obowiązującego przymusu adwokacko-radcowskiego (art. 87¹ k.p.c.) do wniesienia skargi kasacyjnej można wręcz bronić tezy, że art. 398⁶ § 2 k.p.c. stanowi samodzielną podstawę odrzucenia nieopłaconej skargi kasacyjnej (przy wniesieniu jej przez adwokata lub radcę prawnego, a nie inne osoby wymienione w art. 87¹ k.p.c.; por. jednak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2008 r., I PZ 25/08, OSNP 2010 nr 5-6). W każdym razie - po uchyleniu art. 130² § 3 k.p.c. - przepisy art. 130² § 1 i 398⁶ § 2 k.p.c. łącznie tworzą normę, z której wynika, że skarga kasacyjna wniesiona przez adwokata lub radcę prawnego powinna być należycie opłacona, jeżeli podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu, a gdy nie zostanie tak opłacona, to podlega odrzuceniu bez wezwania o usunięcie tego braku. Taka norma nie jest nadmiernie restryktywna (wskazane wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 września 2009 r., SK 47/07 i z dnia 28 maja 2009 r., P 87/08 oraz wyroki Trybunału z dnia 17 listopada 2008 r., SK 33/07, Dz.U. Nr 207, poz. 1307; OTK-A 2008 nr 9, poz. 154 i z dnia 12 września 2006 r., SK 21/05, OTK-A 2006 nr 8, poz. 103, a także wyrok z dnia 7 marca 2006 r., SK 11/05, Dz.U. Nr 45, poz. 322; OTK-A 2006 nr 3, poz. 27; Casus 2007 nr 1, s. 40 z glosą A. Jakimowicz), a usprawiedliwione przyczyny (także dotyczące interpretacji prawa) nienależytego opłacenia skargi mogą zostać uwzględnione w ramach stosowania

odpowiednich instytucji prawa procesowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2008 r., V CZ 44/08, OSNC-ZD 2009 nr B, poz. 55 oraz z dnia 20 sierpnia 2008 r., I UZ 11/08, OSNP 2010 nr 1-2, poz. 25).

W rozpoznawanej sprawie skarga kasacyjna wniesiona przez radcę prawnego nie została należycie opłacona opłatą stosunkową, a więc podlegała odrzuceniu przez Sąd drugiej instancji na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na mocy art. 398⁶ § 3 k.p.c.